

sidste Taler, kunde jeg gjerne have frasaldet Ordet; men da det dog kunde være, at navnlig Forsvaret af denne specielle Sag angaaende Hjerteminde kunde tydeliggjøres lidt, vil jeg tilføie et Par Bemærkninger. Denne Bro er jo saa at sige en Forbindelse med Landeveien til Byen; Landeveien slipper først der, hvor Broen ved Byen begynder. Denne Bro har desuden en stærk Færdsel fra andre Steder end Hjerteminde, nemlig Hindsholm, der ligger Nord for samme. Hindsholm har 5 Sogne og 5 Herregaarde; men da denne Egn ikke er meget skovrig, maa Brændsel og andre Træproducter, som Hjulmænd, Træskomænd og andre saadanne Folk skulle bruge, hentes fra den anden Side af denne By og skal derfor over Broen. Det er jo klart, at en saadan Færdsel over en Bro, navnlig naar der skal føres svære Læs over den, maa have tilfølgende, at Broen lider betydeligt derved, og at den i Grunden opslides deraf. Desuden føre jo ogsaa tre Landeveie til Hjerteminde over denne Bro, saa at det jo ikke kan nægtes, at det næsten vilde være urimeligt, om en saa lille By som Hjerteminde skulde holde denne Bro vedlige, da Byen kun har liden Færdsel paa den, men den meste Færdsel kommer fra Landet. Hvad det subsidiaire Forslag angaaer, hvorved Byen vil komme til at udrede Halvdelen af Bekostningen baade ved Broens Reparation og Ombygning, naar en saadan forestaaer, hvilket jo snart vil være Tilfældet, da forekommer det mig ikke rigtigt at vedtage det, eftersom Broen i Grunden er Landevei for Landbeboerne og kun for en ringe Deel Landevei for Kjøbstaden. Det har derfor ogsaa glædet mig, at den høitagtede Indenrigsminister vil tiltræde det principale Forslag, og jeg skal ogsaa lægge det høie Thing meget paa Hjerte at stemme for det; thi det er alene det, der afgjør Sagen saaledes, at denne lille By ikke kommer til at udrede de store Bekostninger, som denne Bro vil medføre, thi Byen vilde gaae til Grunde, hvis den skulde bære disse Omkostninger, hvilket ogsaa vilde skee, hvis den skulde komme til at udrede Halvdelen af Udgifterne. Broen ligger, som sagt, ved en Landevei, paa hvilken Byens Indvaanere have mindst Færdsel, men Landboerne den største, idet Egnen paa Hindsholm og Syd for Hjerte-

minde, som jeg før ansførte, kun er lidt skovrig, og Beboerne derfor maae hente deres hele Forbrug af Trævarer og Ibebrændsel hiinsides Hjerteminde, ligesom ogsaa hele Egnen paa den anden Side af Byen, som fører sine Varer dertil, har den største Nytte af Broen, og det vilde derfor ikke være retfærdigt at paalægge Hjerteminde den halve Byrde af Broen, som det subsidiaire Forslag gaaer ud paa. Jeg skal derfor meget anbefale at stemme for det principale Forslag.

Solstein: Endringsforslaget til § 5 er nu saameget omtalt, at jeg vel egentlig ikke behøver at dvæle længe derved, og jeg skal derfor fatte mig meget kort, hvad dette Forslag angaaer. Det har egentlig overrasket mig og Udvalget med, at Loven i Landstinget har faaet denne Forandring. Jeg troer virkelig, at det ved denne Bestemmelses Vedtagelse er undgaaet Landstingets Opmærksomhed, at Ordlyden, saaledes som den nu er i Loven, vilde medføre en meget stor Ubillighed, ikke for en enkelt, men for flere Kjøbstæder, og jeg skal derfor ret indstændig, ligesom de foregaaende Talere have gjort, anbefale det høie Thing at vedtage det Endringsforslag, der er stillet af Udvalget. Det subsidiaire Forslag vil ganske vist i en vis Henseende ordne Tingene, men ikke saa tilfredsstillende som det principale. Det principale Forslag vil medføre, at de Kjøbstæder, der berøres af det paagældende Sted i Loven, fremdeles efter deres Hartkorn ville vedblive at bidrage til slige Broer, men blive frie for at udrede den halve Bekostning ved deres fremtidige Vedligeholdelse, som de hidtil aldeles have været frie for. Det vilde i mine Tanker være en meget stor Ubillighed ved den hele Forandring, Lovgivningen paa dette Omraade nu undergaaer, at paalægge Kjøbstæderne en saadan meget betydelig forøget Byrde, medens de paa den anden Side slet ingen Fordeel have derved. — Hvad det andet Endringsforslag, det under Nr. 2, angaaer, da har det glædet mig at høre vor høitærede Indenrigsminister udtale sig derhen, at han meente, at den Fortolkning, der holdt sig til Ordlyden i Paragraphen, ikke med Rette kunde anvendes; men jeg anseer det dog for det Heldigste at